

Број/Број: 01,02,03,03/11-05-1-216/11
Сарајево/Sarajevo, 1. 11. 2011.

KOLEGIJU OBAJU DOMOVA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BIH

KOLEGIJU TAJNIŠTVA

ČLANOVIMA IZASLANSTVA PSBIH U INTERPARLAMENTARNOJ UNIJI

SEKTORU ZA MEĐUNARODNE ODNOSI I PROTOKOL

Predmet: Izvješće sa 125. zasjedanja Skupštine Interparlamentarne unije, održanog u Bernu od 15. do 19. listopada 2011. godine

U razdoblju od 15. do 19. listopada 2011. u Bernu je održano jubilarno 125. zasjedanje Skupštine Interparlamentarne unije, na kojem su sudjelovali predstavnici 130 zemalja članica i više od 1.400 izaslanika. Izaslanstvo Parlamentarne skupštine BiH na ovome zasjedanju činili su:

1. g. Denis Bećirović, predsjedatelj Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH,
2. g. Ognjen Tadić, predsjedatelj Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH,
3. g. Drago Kalabić, član Izaslanstva PSBiH u IPU-u,
4. g. Aljoša Čamapra, tajnik Zajedničke službe Tajništva Parlamentarne skupštine BiH,
5. g. Marin Vukoja, tajnik Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH

Na dnevnome redu 125. zasjedanja Skupštine IPU-a bile su sljedeće točke:

1. **Izbor predsjednika i zamjenika predsjednika 125. zasjedanja Skupštine IPU-a;**
2. **Razmatranje zahtjeva za uvrštenje hitne točke u dnevni red;**
3. **Promocija i praksa dobrog upravljanja kao sredstva unapređenja mira i sigurnosti (Prvi stalni odbor)**

4. Preraspodjela siromaštva a ne samo bogatstva (Drugi stalni odbor)

5. Pristup zdravlju kao temeljnom pravu: uloga parlamenata u rješavanju ključnih izazova u osiguravanju zdravlja žena i djece (Treći stalni odbor)

6. Izvješće Odbora IPU-a za poslove s UN-om.

Svečano otvaranje 125. zasjedanja Skupštine IPU-a održano je u nedjelju navečer 16. listopada 2011. godine, a tom prigodom sudionicima su se obratili:

- g. Jean Rene Germanier, predsjednik Nacionalnog vijeća Švicarske;
- g. Alexander Tchappat, gradonačelnik Berna;
- g. Ban Ki-moon, glavni tajnik UN-a, koji je u svome obraćanju podsjetio na značaj brojnih strateških tema koje pogađaju čovječanstvo i pozvao parlamentarce da se aktivno uključe u njihovo rješavanje, bez obzira je li riječ o problemima njihove ili neke manje razvijene zemlje;
- g. Theo Ben Gurirab, predsjednik Interparlamentarne unije, koji je u svome obraćanju istaknuo značaj tema uvrštenih u dnevni red zasjedanja Skupštine, budući da su to problemi s kojima se danas cijeli svijet suočava. Ukazao je na duboke promjene kroz koje prolaze sjevernoafričke i bliskoistočne zemlje te težnje naroda ovih zemlja za slobodom i demokracijom;
- gđa Micheline Calmy-Rey, švicarska predsjednica, koja je izrazila dobrodošlicu i službeno otvorila zasjedanje.

Nakon svečanog otvaranja Izaslanstvo PSBiH susrelo se s glavnim tajnikom UN-a Ban Ki-moonom. U srdačnom susretu predsjedatelji domova izrazili su poštovanje spram napora Ujedinjenih naroda da potaknu međuparlamentarnu suradnju, kao instrumenta mira i boljeg razumijevanja u svijetu, te podsjetili na važnost UN-ovih misija u mirovnom i poratnom procesu u našoj zemlji.

Istoga dana g. Denis Bećirević i g. Ognjen Tadić održali su sastanak s predsjednikom Parlamenta Kuvajta, g. Jassemom M. Al-Kharafiem. Tijekom razgovora izražena je potreba za intenziviranjem susreta političara i poslovnih ljudi dviju prijateljskih zemalja, kako bi doprinjeli razvoju ekonomskih odnosa i unaprijedili robnu razmjenu između Kuvajta i Bosne i Hercegovine. Također je potvrđeno da će, na poziv Kuvajta, izaslanstvo Parlamentarne skupštine BiH posjetiti ovu zemlju na samom početku 2012. godine kada će biti vođeni detaljniji razgovori o načinima suradnje između zemalja.

Ad.1. Izbor predsjedatelja 125. zasjedanja Skupštine IPU-a

Službeni početak zasjedanja otvorio je predsjednik Interparlamentarne unije g. Theo Ben Gurirab, a za predsjedatelja 125. skupštine izabran je g. Jean Rene Germanier, predsjednik Nacionalnog vijeća Švicarske. Gospodin Germanier pozdravio sve nazočne i izrazio zadovoljstvo izborom za predsjednika skupštine.

Ad.2. Razmatranje zahtjeva za uvrštenje hitne točke u dnevni red

Rasprava o hitnoj točki održana je u ponedjeljak 17. listopada 2011. godine, u poslijepodnevnom satima. Jedini prijedlog za uvrštenje hitne točke bio je: "Položaj ljudi u Somaliji pogođenih glađu i pomoć naporima članova IPU-a". U raspravi je sudjelovalo 27 parlamentarnih izaslanstava, od kojih 18 predsjednika parlamenata. Tijekom rasprave svi govornici izrazili su duboku zabrinutost za stanje u Somaliji te podršku svojih zemalja u naporima za smanjenjem gladi. Apelirano je na sve parlamente da utječu na svoje vlade kako bi pomogli narodu Somalije, ali i da potiču globalnu međuparlamentarnu suradnju u organiziranju pomoći siromašnim afričkim zemljama.

U poslijepodnevnom satima g. Denis Bećirović susreo se s predsjednikom Zastupničkog doma Parlamenta Japana, g. Takahiom Yokomichijem. Gospodin Yokomichi izrazio je duboku zahvalnost narodu BiH na pomoći koju su pružili nakon razornog tsunamija. Naglasio je da Japan snažno podržava teritorijalni integritet i stabilnost Bosne i Hercegovine, koja je od ključne važnosti za stabilnost cijeloga Zapadnog Balkana. Izrazio nadu da će naša zemlja postići snažan prosperitet kroz puni dogovor tri najveća naroda kao i svih njenih građana. Gospodin Bećirović također se zahvalio za podršku i pomoć koju Japan kontinuirano pruža Bosni i Hercegovinute, izrazivši želju za unapređenjem dobrih političkih odnosa između dviju zemalja i kroz parlamentarnu suradnju, kako bi se svorio povoljniji ambijent za snažnije povezivanje poslovnih ljudi i pospiješila ekonomska suradnja. Na sastanku je pokrenuta i zamisao o bratimljenju gradova Japana i Bosne i Hercegovine, čime bi se polje suradnje proširilo i na druge sfere, poput kulture, sporta, znanosti i dr.

Istoga dana na marignama zasjedanja Izaslanstvo se sastalo i s izaslanstvom Ruske Federacije, koje su predvodili članovi Vijeća Federacije i Državne dume g. Nikolaj Frolov i gđa Vera Oskina. U otvorenom je razgovoru naglašeno da dvije zemlje povezuju mnoge stvari, od zajedničke antifašističke povjesti do današnjih gospodarskih veza koje je, kako je istaknuto, potrebno pospiješivati a parlamenti u tom procesu mogu u znatnoj mjeri pomagati ostvarivanjem stalnih kontakata, kako na najvišoj tako i na razini radnih tijela. Istaknuta je potreba za dodatnim naporima kako bi se suvremenim zakonodavstvom ohrabрили gospodarstvenici i ulagači da aktivnije nastupaju na tržištima dviju zemalja.

Ad.3. Plenarna rasprava o promaciji i praksi dobrog upravljanja kao sredstva unapređenja mira i sigurnosti (što će biti točka dnevnog reda sjednice Prvog stalnog odbora na 126. zasjedanju)

Plenarna rasprava vođena je na temelju izvješća koje su pripremili suizvjestitelji g. M. Gyongyosi (Mađarska) i g. J. J. Mwiimbu (Zambija). U nacrtu izvješća pokušali su identificirati elemente dobrog upravljanja koji pridonose miru i sigurnosti. U izvješću su analizirali nedavna događanja u bliskoistočnim i sjevernoafričkim zemljama, s posebnim osvrtom na revolucije u Tunisu i Egiptu. U raspravi su sudjelovali izaslanici iz 48

parlamenta. Svi izaslanici naglasili su važnost dobrog upravljanja koje, između ostalog, podrazumjeva političku odgovornost, transparentnost, slobodu medija, jačanje borbe protiv korupcije i promicanje demokracije. Mnogi izaslanici iz arapskih zemalja skrenuli su pozornost na političke reforme koje su u tijeku u njihovim zemljama i naglasili da je *Arapsko proljeće* bilo izraz želje naroda za slobodom i dostojanstvom, kao i da su pobune u nekoliko arapskih zemalja došle kao odgovor na opresivnu prirodu bivših ili sadašnjih režima. Pojedini izaslanici iznijeli su stav da su mnoge velike strane sile zbog svojih ekonomskih i geostrateških razloga podržavale bivše režime, čime se odgađao razvoj demokracije u zemljama poput Tunisa i Egipta.

Na marginama panela održani su bilateralni susreti s g. Alijem Larijanijem, predsjednikom Zastupničkog doma Parlamenta Islamske Republike Iran. Predsjednik je tom prigodom ponovio stav da Iran podržava neovisnost i suverenitet Bosne i Hercegovine kao države ravnopravnih naroda i građana. Istaknuo je da iranski narod gaji velike simpatije prema našoj zemlji te će i dalje nastaviti pružati snažnu ekonomsku i političku podršku Bosni i Hercegovini. Gospodin Bećirović zahvalio se na pomoći iranskog naroda i vlade te izrazio želju da se veze između zakonodavnih i izvršnih tijela dviju zemalja i dalje razvijaju na obostrano zadovoljstvo. Naglasio je da se Bosna i Hercegovina zalaže za miroljubiva rješenja svih otvorenih svjetskih pitanja i za dijalog, kao način komunikacije u 21. stoljeću.

Ad.4. Preraspodjela siromaštva a ne samo bogatstva (tema o kojoj će raspravljati Drugi stalni odbor na 126. zasjedanju)

Panel rasprava održana je pod predsjedanjem g. S. Alhussseinija iz Parlamenta Saudijske Arabije. U raspravi je sudjelovao 31 izaslanik. Rasprava je usredotočena na potrebu temeljitog preispitivanja odnosa između država te potrebu identificiranja načina na koje će se smanjiti siromaštvo u svijetu i poboljšati preraspodjela dobara.

Predsjedatelj Zastupničkog doma PSBiH Denis Bećirović sudjelovao je u ovoj raspravi. U svome obraćanju je istaknuo da je borba protiv siromaštva vrlo složena, osobito u vremenima u kakvima smo danas. Iz tog razloga potrebno je uložiti permanentan napor kako bi se iskorjenilo ekstremno siromaštvo. Rekao je kako je više je nego očito da se zemlje ne mogu boriti pojedinačno i apelirao za izradu zajedničke sveobuhvatne strategije, kao i za mobilizaciju svih raspoloživih resursa kako bi se iskorjenilo siromaštvo. Naglasio je da Bosna i Hercegovina daje punu podršku svim aktivnostima i socijalnim politikama usmjerenim na iskorjenjivanje siromaštva, postizanje socijalne pravde i pravednije preraspodjele dobara.

Ad.5. Pristup zdravlju kao temeljnom pravu: uloga parlamenata u rješavanju ključnih izazova u osiguravanju zdravlja žena i djece (tema Trećeg stalnog odbora na 126. zasjedanju)

Panel rasprava o ovoj temi održana je u jutarnjim satima 18. listopada 2011. godine, a predsjedatelj panela bio je O. Kyei-Mensah Bonsu (Gana). Više od 180 izaslanika bilo je nazočno ovome panelu. Sudionici su saslušali izlaganja dr. F. Bustreo, pomoćnice glavnog ravnatelja Svjetske zdravstvene organizacije. Gospođa Bustreo pohvalila je određeni napredak postignut u smanjenju smrtnosti novorođenčadi, djece i majki, kao rezultat zajedničkih napora međunarodne zajednice u nekoliko posljednjih godina. Međutim, dok su pojedine zemlje na putu postizanja Milenijskih razvojnih ciljeva koji se odnose na zdravlje žena i djece, mnoge zemlje još su daleko od toga. Visok postatak smrtnosti majki i novorođenčadi još je neprihvatljiv. Zdravlje žena i djece kao pitanje ljudskih prava izazvalo je duboku zabrinutost parlamenata. Neprimjeren ili nedovoljno razvijen zdravstveni sustav i nedostatni financijski resursi, osobito u kontekstu ukupnog siromaštva, marginalizacija prava žena, podjednako kao socijalne i ekonomske nejednakosti, navedeni su kao temeljni uzroci lošeg zdravlja žena i djece. Opći stav svih govornika bio je da su ključni izazovi s kojima se parlamenti suočavaju u rješavanju problema zdravlja žena i djece nedovoljna proračunska izdvajanja za ovu namjenu, nedostatak resursa, neprimjerena socijalna skrb za nezaposlene i pristup informacijama u ostvarivanju ovih prava. Svi sudionici panela istaknuli su važnost jačanja solidarnosti i partnerstva s drugim institucijama koje rade na poboljšanju zdravlja žena i djece.

Posljednjeg dana zasjedanja Upravno vijeće izabralo je novog predsjednika Interparlamentarne unije, g. Abdelwahada Radija iz Maroka, koji će ovu funkciju obnašati tri godine, odnosno do listopada 2014. godine. Vijeće je također suspendiralo članstvo Nigera i Liberije zbog neplaćanja kontribucija u zadnje tri godine. Usvojen je i proračun za 2012. godinu u iznosu od CHF 12,593,700 koji je zbog finacijske krize umanjen za 3% u odnosu na 2011. godinu.

Na margini zasjedanja g. Ognjen Tadić i g. Drago Kalabić susreli su se s iračkim parlamentarnim izaslanstvom, koje je predvodio Humam šaik Hamoudi, član Nacionalnog vijeća Iraka. U otvorenom razgovoru izraženo je zadovoljstvo što je Irak, na čijem je teritoriju ne tako davno bjesnio rat, danas stabilna zemlja, što potvrđuje i činjenica da će krajem ove godine njezin teritorij napustiti američki vojnici. Istaknuto je kako je to svakako prilika i da se uz dobre političke odnose jačaju i ekonomski odnosi dviju zemalja. Gospodin Tadić podsjetio je da je veliki broj poduzeća koja danas imaju sjedište u Republici Srpskoj bilo snažno prisutno u Iraku i da te veze, kao i gospodarske veze cijele Bosne i Hercegovine, treba ponovno uspostavljati. Na sastanku je izražena želja za jačim kontaktima političara dviju zemalja uz obvezno uključivanje gospodarstvenika koji bi ostvarili snažne veze i povećali robnu i svaku drugu razmjenu. Rečeno je i da Irak treba otvoriti veleposlanstvo u Bosni i Hercegovini i da je potrebno ispitati mogućnosti za otvaranje stalnog diplomatskog predstavništva BiH u Bagdadu.

Također, Izaslanstvo Parlamentarne skupštine BiH susrelo se i s britanskim izaslanstvom u IPU-u, predvođenim g. Robertom Walterom. Parlamentarce iz Velike Britanije naročito je zanimalo formiranje novog saziva Vijeća ministara BiH, a željeli su znati i što se radi po pitanju provedbe presude Europskog suda za ljudska prava u predmetu *Sejdić i Finci protiv BiH*. U iscrpnom razgovoru zanimali su se i za razloge zbog kojih Bosna i Hercegovina u posljednjoj godini ostvaruje vrlo mali napredak na putu k Europskoj uniji i članstvu u NATO-u. Gospodin Bećirović ukratko ih je upoznao s aktualnim stanjem u Bosni i Hercegovini i zahvalio političarima iz Velike Britanije koji su i u pismu britanskog ministra vanjskih poslova i američke državne tajnice pokazali da ne namjeravaju rješenja bosanskohercegovačkih problema povezivati s bilo kojim drugim pitanjem u regiji.

Posljednjeg dana zasjedanja predsjedatelj Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH susreo se s predsjednicom indijskog parlamenta, gđom Meirom Kumar. Uz konstataciju da je ovo prvi službeni susret predstavnika parlamenta dviju prijateljskih zemalja, u razgovoru je naglašena zajednička spremnost za bitno pospješivanje međuparlamentarne suradnje u budućnosti. Iz tog razloga je g. Bećirović uputio poziv predsjednici indijskog parlamenta da posjeti Bosnu i Hercegovinu. Naglašeno je da za povezivanje dviju zemalja postoji golemi potencijal i uopće nema prepreka da Bosna i Hercegovina kao mala zemlja i velika Indija ostvare uspješnu gospodarsku suradnju na obostrano zadovoljstvo. Na sastanku je zaključeno da, iako su ove dvije zemlje geografski udaljene, njihovi su pogledi vrlo bliski a povezuje ih i značajan dio povijesti i zajedničkih vizija oličenih u djelu Josipa Broza Tita i Džavaharlala Nehrua. Također je iskazana namjera da tajništvo indijskog parlamenta unutar razvijenog programa međunarodne suradnje ostvari veze s kolegama iz Tajništva Parlamentarne skupštine BiH kako bi ih upoznao s iskustvima koja stječu već šest desetljeća.

Zasjedanje Skupštine IPU-a završeno je u srijedu 19. listopada 2011. godine u 18.15sati.

Izvješće pripremila:

Marina Mijačević,
tajnica Izaslanstva PSBiH u IPU

Izvješće odobrili:

Denis Bećirović,
predsjedatelj Zastupničkog doma PSBiH

Ognjen Tadić,
predsjedatelj Doma naroda PSBiH

Dostavljeno:

- naslovu
- a/a